

LBRIS

We know
books

Mică enciclopedie
CU

ÎNTREBĂRI DE CE ?

Traducere din limba franceză:
Anca Calangiu

LITERA
mică
București

Câmpia

- De ce cad **frunzele** toamna? 6
- De ce există **râme**? 6
- De ce este **iarba** verde? 7
- De ce **plantele** au rădăcini? 7
- De ce nu trebuie să punem mâna pe **ciuperci**? 8
- De ce lovește **ciocănitoarea** cu pliscul în scoarța copacilor? 9
- De ce **veverițele** își pun deoparte provizii? 9
- De ce se deschid și se închid **conurile de pin**? 9
- De ce se transformă omizile în **fluturi**? 10
- De ce suflăm în **păpădie**? 11
- De ce înțepă **urzicile**? 11
- De ce se spune că **vâscul** poartă noroc? 11
- De ce își țese **păianjenul** pânza? 12
- De ce înțepă **țânțarii**? 12

- De ce mormolocii devin **broaște**? 12
- De ce să ajutăm **păsările** să se hrănească iarna? 13
- De ce păsările își fac **cuiburi**? 13
- De ce fac **albinele** miere? 13
- De ce ne ustură ochii când curățăm **ceapă**? 14
- De ce se spune că **roșia** este un fruct? 14
- De ce cresc **morcovii** sub pământ? 14
- De ce se transformă florile în **fructe**? 15
- De ce au **cireșele** sămburi? 15
- De ce **sămânța de arțar** se rotește în aer când cade? 15

Marea

- De ce este **sărată** apa mării? 16
- De ce marea **întindează** și **se retrage** pe nisip? 16
- De ce există **valuri**? 17
- De ce este **nisip** pe plajă? 17
- De ce **crabul-pustnic** își schimbă carapacea? 18
- De ce au **algele** bășicuțe cu aer? 18
- De ce au cinci tentacule **stelele de mare**? 18
- De ce **crabii** merg în lateral? 19
- De ce vedem **gropițe** și **spirale** în nisip? 19
- De ce **peștii** respiră sub apă? 20
- De ce **rechinul** are atâția dinți? 21

De ce înțeapă **meduzele**? 21
De ce **peștii plăți** au amândoi ochii
pe aceeași parte? 21
De ce **peștele-balon** își umflă corpul
ca un balon? 21
De ce **cașaloții** sunt plini de cicatrice? 22
De ce urcă **delfinii** la suprafață
ca să respire? 22
De ce împrășcă **balenele** cu apă? 23
De ce plonjează **păsările de apă**
în valuri? 23
De ce plutesc **vapoarele**? 24
De ce **submarinele** merg pe sub apă? 24
De ce există atâtea **noduri marinărești**? 25
De ce **pescuim** pești? 25
De ce mărfurile se transportă
cu nave **cargo**? 25

Muntele

De ce nu există mai deloc copaci
în **vârful muntelui**? 26
De ce rămân albe **crestele munților**
și vara? 26

De ce scade **temperatura** când urcăm? 27
De ce poartă **alpinistii** mască la mare
înălțime? 27
De ce coboară **torenții** de la munte? 28
De ce cresc **brazii** la munte? 28
De ce există **munți**? 28
De ce munții au uneori **forme**
ciudate? 29
De ce **vulcanii** formează munți? 29
De ce planează **vulturii** roată pe cer? 30
De ce „fluieră” **marmotele** când
ne apropiem de ele? 30
De ce pescuiesc **urșii** în torenți? 30
De ce, iarna, unele animale
devin **albe**? 30
De ce au apărut din nou **lupii**
în munți? 31
De ce sunt duse **turmele**
la munte vara? 31
De ce unele **animale** preferă
să trăiască la munte? 31
De ce găsim atât de multe **flori sălbatice**
frumoase la munte? 32
De ce **ninge**? 33
De ce **alunecăm** pe zăpadă? 33
De ce nu există **fulgi de zăpadă**
identici? 33
De ce se formează **crevase**
în ghețari? 34
De ce există **avalanșe**? 34
De ce **se stabilește** lumea la munte? 35
De ce amenajăm **baraje**? 35
De ce săpăm **tuneluri**? 35

Animalele

De ce există atâtea animale **diferite**? 36

De ce animalele se adună adesea
pe lângă o apă? 36

De ce unele animale le **mănâncă**
pe celelalte? 37

De ce multe animale umblă mai mult
noaptea? 37

De ce **elefanții** se țin de coadă unul
pe celălalt? 38

De ce se spune că **leul** este regele
animalelor? 38

De ce **zebrele** au dungii? 38

De ce **girafele** au gât atât de lung? 38

De ce repetă **papagalii** ce li se spune? 39

De ce are **dromaderul** o cocoașă
pe spate? 40

De ce merge **țestoasa** atât de încet? 40

De ce **șerpii** nu au picioare? 40

De ce, în deșert, animalele se ascund
sub pământ? 40

De ce este alb **ursul polar**? 41

De ce au **renii** coarne? 41

De ce **pinguinii imperiali** își țin puii
pe labe? 41

De ce ies **puii de găină** din ouă? 42

De ce **boticul iepurilor** se mișcă
încontinuu? 42

De ce dau **vacile** lapte? 42

De ce se întorc **rândunelele** primăvara? 43

De ce **pisicile** cad mereu în picioare? 43

De ce dau **câinii** din coadă? 43

De ce au dispărut **dinozaurii**? 44

De ce este roz pasărea **flamingo**? 44

De ce vedem atât de puțini **urși panda**
la grădina zoologică? 44

De ce doarme **liliacul** cu capul în jos? 45

De ce își schimbă culoarea **cameleonul**? 45

De ce **mama cangur** are un buzunar
pe burtă? 45

Corpul nostru

De ce avem **nume**? 46

De ce **cresc** copiii? 46

De ce există **băieți** și **fete**? 47

De ce **ne deosebim** unii de alții? 47

De ce avem **cap, corp, brațe** și **picioare**? 48

De ce avem **oase**? 49

De ce avem **idei** în **cap**? 49

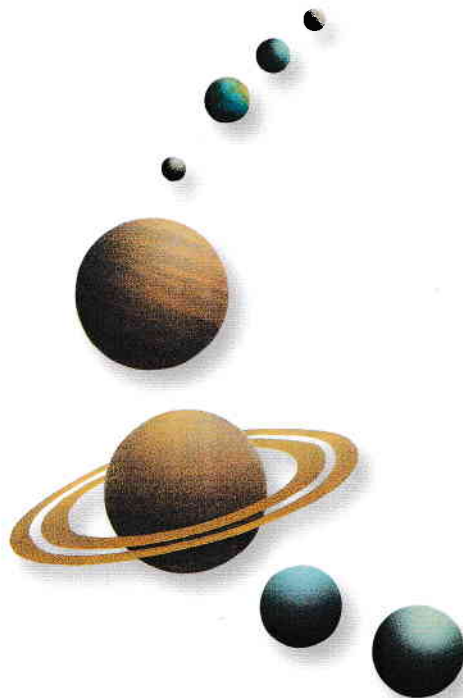
De ce corpul este acoperit cu **piele**? 49
De ce avem **mușchi**? 49
De ce trebuie **să mâncăm** de toate? 50
De ce facem **pipi și caca**? 50
De ce ne cad **dinții**? 50
De ce **respirăm**? 51
De ce **dormim**? 51
De ce bate **inima**? 51
De ce avem cinci **simțuri**? 52
De ce **visăm**? 53
De ce **rădem**? 53
De ce **plângem**? 53

De ce există **conuri ascuțite** în peșteri? 59
De ce este **apă** sub Pământ? 59
De ce au pictat oamenii preistorici
în **caverne**? 59
De ce face **furtuna** atâta zgomot? 60
De ce există **nori**? 60
De ce **plouă**? 60
De ce apare **curcubeul**? 61
De ce bate **vântul**? 61
De ce **Luna** își schimbă forma? 62
De ce **strălucesc** stelele noaptea? 62
De ce vedem **stele căzătoare**? 62
De ce este **Soarele** cald? 63
De ce nu sunt locuite celelalte **planete**? 63

Pământul și cerul

De ce există **râuri**? 54
De ce trăim pe **Pământ**? 54
De ce există **peșteri** sub pământ? 55
De ce este **cerul** albastru? 55
De ce Pământul este numit
planeta albastră? 56
De ce **nu cădem** de pe Pământ? 56
De ce avem **zi și noapte**? 56
De ce este Pământul **rotund**? 56
De ce există **anotimpuri**? 57
De ce este frig la **poli**? 58
De ce scupă foc **vulcanii**? 58
De ce există **nisip** în deșert? 58

Câmpia

La câmpie sunt copaci, flori, veruri... Fiecare specie are activitățile și ritmul ei, în funcție de anotimp.

Vara nu se petrec aceleași lucruri ca iarna, ziua este diferită de noapte. Descoperă câteva dintre aceste mici secrete...

De ce există râme?

Râmele joacă un rol important în natură: pământul pe care-l digeră este de cea mai bună calitate. Săpând galerii, ele îngăduie aerului și apei să pătrundă în sol.

De ce cad frunzele toamna?

Deoarece copacii se pregătesc de iarnă. Ei se despart de frunze ca să trăiască într-un ritm mai lent și să suporte frigul.

De ce este iarba verde?

Ca majoritatea plantelor, iarba este verde deoarece conține mici „grăunțe” verzi. Aceasta este clorofila. Împreună cu aerul și lumina, ea fabrică zahăr pentru a hrăni iarba.

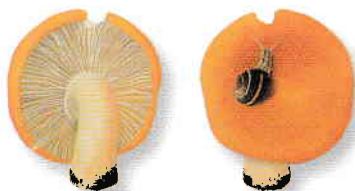
De ce plantele au rădăcini?

Rădăcinile fixează planta în sol, de unde extrag apa și elementele de care planta are nevoie ca să se hrănească și să se dezvolte.

De ce nu trebuie să punem mâna pe ciuperci?

Unele ciuperci sunt otrăvitoare: dacă le mâncăm, ne îmbolnăvim.
Și, cum este greu să le recunoaștem, e mai bine să nu le atingem.

Vinețică

Trâmbița piticului

Ciupercă de bălegar

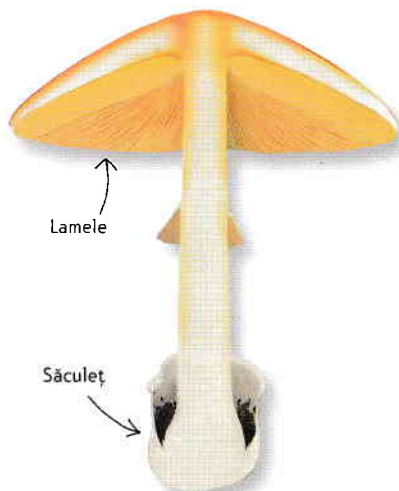
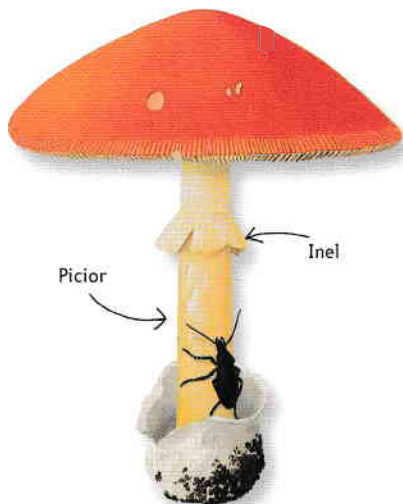
Gălbior

Nicorete

Burete domnesc

Hrib

Burete cu perucă

Zbârciog țuguiaț

Ciuperci otrăvitoare ⚠️

Muscarită

Buretele viperei

Burete de rouă

Pălăria nebunului

Burete toamnătic

Hribul dracului

Nană de pădure

Ghebă de brad

De ce lovește **ciocănitoarea** cu pliscul în scoarța copacilor?

✿ Ca să comunice și să-și găsească un iubit! Se folosește de trunchiul copacului ca de o tobă, pentru a-și anunța prezența. Îi place, de asemenea, să scoată viermișorii din ascunzătoare.

De ce **veverițele** își pun deoparte provizii?

✿ Dacă veverițele nu și-ar aduna destulă mâncare pe timp frumos, ar muri de foame iarna. Odată cu sfârșitul verii, își fac „cumpărăturile” și le ascund în zeci de locuri secrete.

De ce se deschid și se închid **conurile de pin**?

✿ Conurile de pin se închid pe vreme umedă și se deschid când e vreme uscată. Când e cald, solzii eliberează un fel de grăunțe, semințele de pin.

Con de pin deschis

Con de pin închis

Știi că?
Coadă stufoasă
a veveriței îi servește
drept parașută.

De ce se transformă omizile în fluturi?

 Omizile sunt larve de fluturi, adică un fel de bebeluși ai acestora. Când cresc, se transformă în fluturi.

1

În funcție de specie, o omidă rămâne în această formă mai mult sau mai puțin timp, de la o lună până la doi ani.

2

La momentul potrivit, omida se înfășoară într-un cocon, pentru a se metamorfoza la adăpost.

3

Când transformarea se încheie, coconul se destramă și eliberează fluturele.

4

Fiecare specie de fluture are propriile culori și desene.

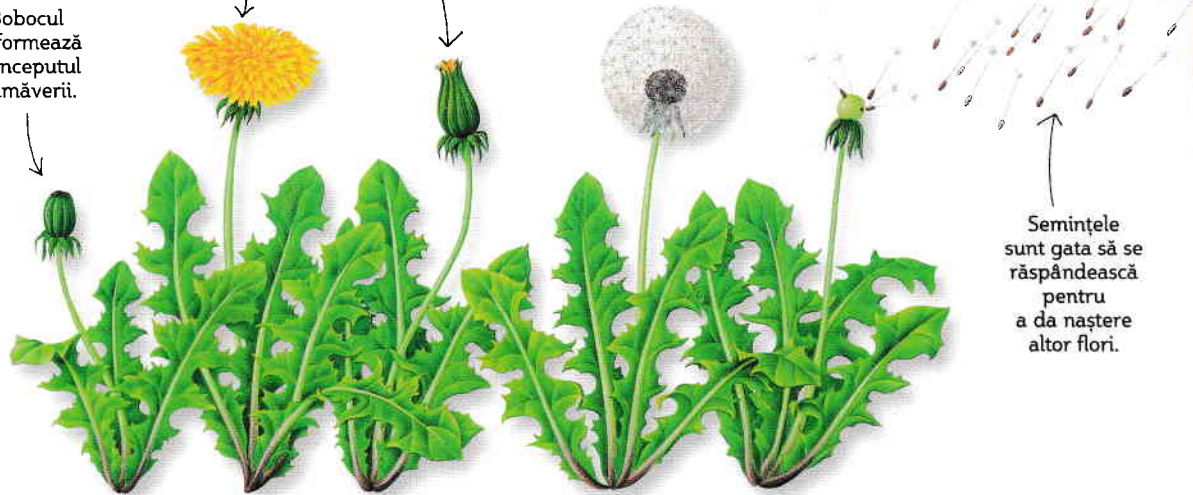
Bobocul se formează la începutul primăverii.

Floarea este de un galben-aprins.

Apoi floarea se ofilește.

Se formează astfel o sferă de puf care conține semințele.

Semințele sunt gata să se răspândească pentru a da naștere altor flori.

De ce suflăm în păpădie?

✿ Ca să ne distrăm, fiindcă micile lor parașute își iau ușor zborul.

De ce înțepă urzicile?

✿ Tulpinile și frunzele urzicilor sunt acoperite de peri care conțin un acid. Când le atingem, acest acid ne dă arsuri și mâncărimi. Este modul lor de a se apăra.

De ce se spune că vâscul poartă noroc?

✿ Cu multă vreme în urmă, druizii celți culegeau vâsc și îl împărțeau locuitorilor din sate ca să le poarte noroc și să alunge demonii. Numele vâscului însemna în celtă „atoatevindecătorul“.